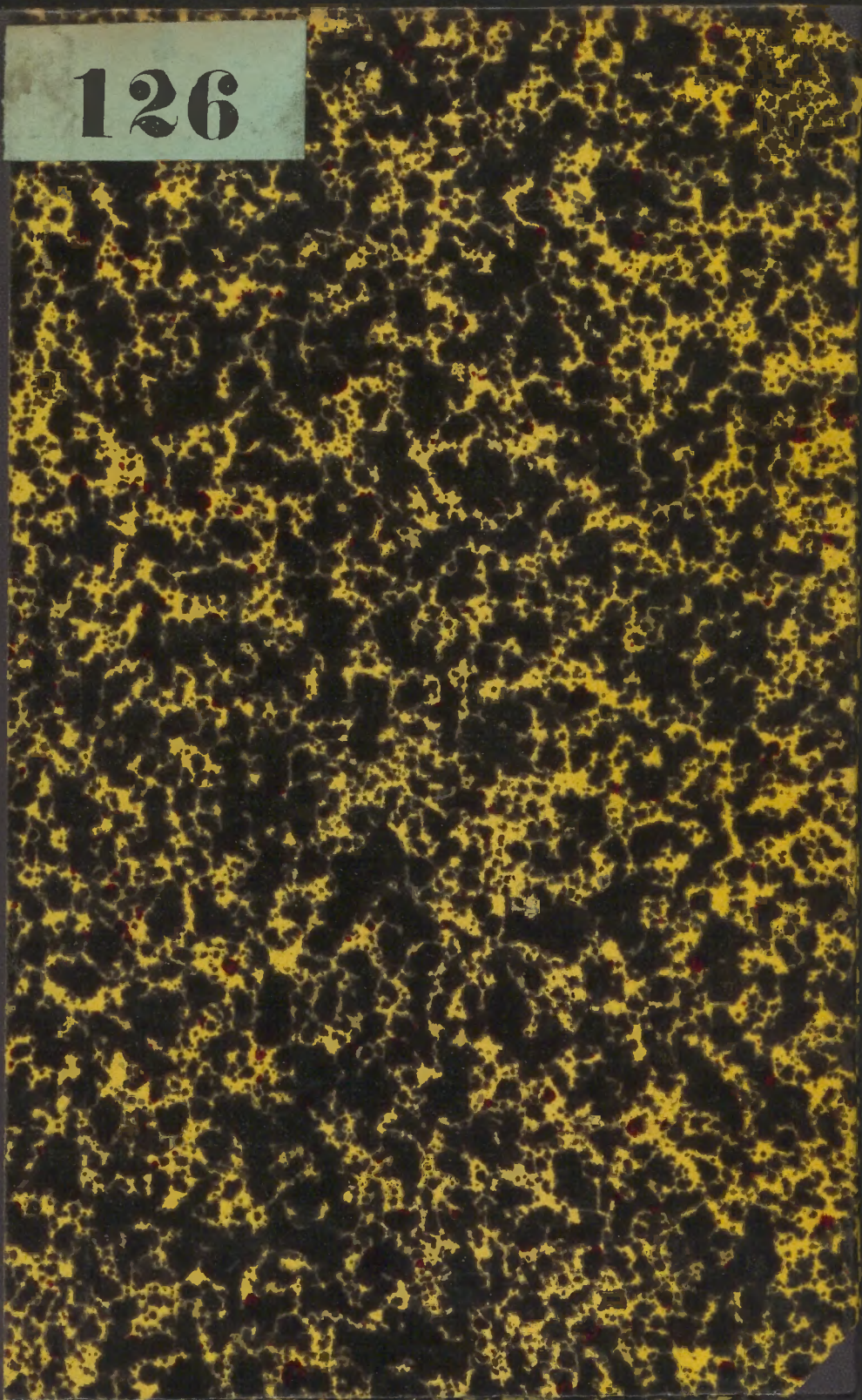

126

17. 126.

m. 12

ՄԷԶԱՐԼԸԳՏԱՆ
ԵՈՒՎԱՐԼԱՆԱՆ
ԷՍԿԻ ԳԱՖԱ.

ԱՍԻԹԱՆԷ

ՄԻԻՀԵՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԻԱՆԷՄԻՆՏԷ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ
ՏՈՒՐ

1870

ՄԷԶԱՐԼԸԳՏԱՆ ԵՌԱՎԱՐԼԱՆԱՆ ԷՍԿԻ ԳԱՅԱ

Կէշէնէրաւ պիր կիճէ պիր բիւյա կէօրիւս՝ քէնտիմի
Քիւրրէի արգըն Երիա գոթաորնտա կիճէ վագըթ պիր գապ
բիսթանտա պուլտում. տէհշէթլը հալ. էկէր մէգքիւր
բիւյամ խիթամընտա պանա պիր կէրշէքլիք պէյան իթմիշ
օլմագսա խոի օ բիւյայը կէօրիւր իքէն ուլգուճտան օյանտը
լանա իլա տիր իւլ էօմր թէշէքքիւր իտէր իտիմ: Գապ
բիսթանը մէգքիւրիւն նէշէ մահալլէրինին կէօլմիւշ օլուս
վէ թաշարընըն բիմիսի էյրիւմիշ պիւլյոիւմիւշ, բիմիսի գը
րըրըշ էարըմ գալմըշ օլմաորնտան զոյէթլէ աթիգ զէման
մէղարըղը օլմուշ օլմաորնը միւշահաաէ խլէտիմ: Թաշա
րըն արալըգ էէրլէրինտէ գըստաճա սարարմըշ օթլար օլուպ
ալթընտաքի սարարմըշ քէմիքլէրի տէր խաթըր իթտիրիլէր
իտի: Պէն պիր մէղար թաշընըն տիպինտէ պիր ուֆաճըգ
գուրու ֆիտանըն ալթընա սինիս՝ պիւսապը սապահըն օլ
մասընա միւշթաղըր օլուրուտում: Պուլուշտուղում մա
հալին էօլիւլէր մէքէանը օլմասը. կէճէնին սիֆիր գարան
լըղը, վէ պինլէրճէ էօլիւլէրին արասընտա սաղ օլարագ
սալթ պիր պէն օլտուղում՝ գալպիմտէ օ թէրէճէ պիր խէյֆ
ու հրաա փէյտահ իթտիրիլ իտիքի, շու հալիմտէ քէնտի
մէ պիր ճան էօլտաշը ինտան պուլապիլէճէյիմէ ումիտիմ օլ
մայարագ ալթընտա սիփէր օլմուշ օլտուղում օ գուրու ֆի
տանըն իւզէրինտէ պիր պէօճէք օլսուն սաղ պիր մաիւլու
գաթ կէօրէպիլիթիլմ տէյու վիրա կէօղիւմիւ կէգտիրիլ
տուրուր իտիմ: Շէր նէ գատար խօրթըագ վէ սայիլէ կի
պի շէյլէրէ գաթան իթիգատ իթմիշ իտէմ տէ, գալպիմի
խոթիլա իթմիշ օլան շու աղիմ գօրգու հէր պիր խաֆիֆ
բիւզիկտրտան նէշէթ իտէն ճուզի սէտայը՝ էօլիւնիւն պի
րիսի ճանլանըպ իւզէրիմէ կէլյօր գըյա իթտիրիլ իտի պա
նա: Կէօղիւմիւ կիւն տօղու թարաֆընտան այըրմայարագ
թարաֆը մէգքիւրտէն չըգան հէր պիր երըտըղ իլէ քէնտի
ֆիքրիմտէ շէյլէճէ սէյլէշիր իտիմ. ախ հէր պիրինիզ շու
այաղըմըն ալթընտաքի տիւնէատան նիշէ տէֆա պիւլիւք օ

լուսնի՝ ետընըզ Երաստանն էմբի իլէ հաժարարը ետընը
 Թէփէմիզտէն գուշ կիպի ուշուս կիտէն աիւնեալար, հա-
 նիյա օ սիզին էֆէնաինիզ նէրէտէ գալտը . լաքին հէյ վախ
 քի պու պէնիմ տէրունի ահալ ֆիզանլէրիմէ օ եիւրսէք վէ
 ուզադ տիւնեալար տուա ճէվաս պէրմէյէրէք տուրուդ-
 լարը եէրտէ տուրույօր կիպի եօլարընա տէվամ իտէրլէր ի-
 տի : Պու արատա պէնիմ հալ ու հիւնթիմին թարիֆի միմ
 քին տէյիլ իտի , պապլարըմը իչէրի չէքմիչիմ . օմուզլարըմը
 եօգարը գալտըրըն պաշըմը արաւընտա սիփէր իթմիչիմ ,
 վէ գօրգուժտան կէօզլէրիմ տէօրթ Թէրաֆա տէօնմէքոն
 պիր տէ նէ պապարսըն օ թօփրադ հիյ յէթի քէսպ իթմիչ
 օլան մէզար թաշընըն պիրիսի եալաշճա գըմըլտանմայա պաշ-
 լատը : Պու տէ հչէթլու մէնզարէտէն թիւլէրիմ էօրճ էօրճ
 օլուս սինէմ թըգ թըգ աթմայա պաշլատը , պիւթիւն վի-
 ճուտիմի տիթրէմէք ալտը . վէ նէֆէսիմ քէսիլիպ զաթէն
 հազըր պուլունտուզըմ էօլիւմ դաբուլարընա վարտըմ :
 Մէզքիւր տէ հչէթֆէշան թաշ պիթթէարիճ եէրտէն գալ-
 գարադ՝ թաշըն ալթընտան զայէթլէ սարարմըն պիր էօլիւ
 պաշը կէօրիւնտիւ , պէն օ սաաթ հէման զայ ազըլ օլուս
 քէնտիմտէն կէչմէք ըատտէլէրինտէ մէզքիւր պաշըն օ պիր
 թարաֆա տօղրու եուվարլանըպ կիթթիլինի կէօրտիւմ :
 Պուսուն իւղէրինէ գօրգուժ պիրազ տէֆ օլուս՝ իւղէրիմէ
 պիրազ ճէսարէթ կէլտի , վէ ուսուլ իլէ արդատընտան կի-
 տիպ տապայըմ շու պաշ նէրէյէ կիտէյօր տէյու տիգգաթ
 իթմէյէ գարար վէրտիմ : Պաշ՝ մէզարըրգ թաշլարընըն ա-
 ըալարընտաքի օթլարըն իւղէրինտէն եուվարլանարադ՝ գապ-
 բիսթանը մէզքիւրիւն պիրադ աշաղըսընտա կէնիշ պիր ճատ-
 տէ եօլա տիւշտիւ . պու վէճհ իլէ պաշ էօնտէն պէն ար-
 գատընտան պիր ֆէվգէլատէ սիւրաթ իլէ նիչէ վատի օլա-
 լար կէչէրէք նիչէ էֆլաքէ սէր չէքմիչ սաղլար աշարադ նի-
 հայէթ իւլ էմը քէնտիմի պիր չօգ իտանլէր եափըմըն տա-
 ղըն Թէփէսինտէ պուլուս ագ տէնիզ իլէ գարա տէնիզին
 պիրպիրինէ գարըշտըր օ կիւղէլ պօղաղ իչի տուրարընա նա-
 զարէնտաղ օլտում : Պուրասը իւսկիւտարըն Պաղլար պաշը
 ճատտէսի տիր : Մէզքիւր պաշ օրտանտա եուվարլանարադ
 տէնիզի պուլտու . վէ գուշ կիպի տէնիզին եիւզիւնտէն ու-
 շուս քէօփրիւյէ կէլտի չըգտը , պէն կինէ արդատընտան .

օնտան Վալաթա եիւքսէք գալտըրըմ եօգու շունտան ֆըր՝
 լանըպ աօղրու եօլու էլէ ալտը . վէ կէլիպ աղա ճամի ճառ-
 տէսինտէ սագըղ աղաճը ճատտէսինէ տէօնտիւ . վէ սօլ
 գօլտա եիւքսէք վէ միւքէլէֆ պիր խանէ տէրուհինէ կիր-
 տի : Վէգքիւր խանէտէ կիտիպ պիր օտանըն իչէրիսինէ կիր-
 տի . պէնտէ պէրպպէր արգասընտան մէգքիւր օտանըն ի-
 չինէ կիրտիմ : Օտաի մէգքիւրտէ էօնիւնտէ պիր էաղըխա-
 նէ՝ սանտալիէտէ օթուրմնւշ պիր տտէմ կէօրտիւմ . եաղը-
 խանէնին իւթիւնտէ պիր մում եանմագտա վէ մէգքիւր
 տտէմին սօլ էլինտէ պիր թապաղա քեաղըտ օլուպ՝ սաղ է-
 լինտէ պիր գալէմ՝ ֆագաթ քէնտիսի տէրին թէֆէքքիւր-
 լէրէ տալմըշ օլուպ՝ կէօղիւնիւ պիր թափանա տիքէր պիր
 քեաղըտա պագար , վէ էլինտէքի գալէմի քեաղըտըն իւղէ-
 րինէ կէօթիւրիւպ՝ հէման պիր շէյ եաղաճագ զանն խտէր-
 սին . ֆագաթ տիւշիւնիւր տիւշիւնիւր պիր շէյ եաղաճագ
 վէ պու արատա մնա խտէր տուրուր : Վէգքիւրիւն պու-
 հալինի կէօրտիւքտէ շու ատամ հէր հալտէ պիր շէյ եաղ-
 մագ իոթէյիպ՝ ֆագաթ եա՛ օ տուր քի եաղաճաղը շէյ փէք
 տէրին , վէ արիզ ու ամիգ միւթալաալարա միւհիթաճ , եա
 օ տուր քի եաղաճաղը շէյի ֆիգըրինտէ թասմիմ իթմիշ խտէ
 տէ խարիճտէն պիր սայընթը գալէմինին էօնիւնտէ էնկէլ
 օլույօր օլտուղու գօլպ միւշահատէ օլուհապիլիր խոի : Պու-
 արատա գալիւնտան իչէրիք տիկէր պիր ատէմ կիրտի . վէ
 մէգքիւրիւն տահա հիչ պիր շէյ եաղմամըշ օլտուղունու
 կէօրտիւքտէ հիտտէթլէնէրէք՝ սէն նէ՞ եափտըն պու գա-
 տար վապըթտան պէրու , աէտի օնա , պիլմէյօրմուսուն քի
 ճումա իրթէտի եաքըն տըր . մէկէր պտոնճա տիւշմէնլէրի-
 միլէ գարշը պիղի քիւշիւք միւ տիւշիւրէճէքսին . եօգ է-
 կէր սէնին պու մէմուրիքիւթի տէրէօհտէ իթմէյէ ֆիգըրին
 եօգ իսե , սէյլէ պիղ պաշգա պիրիսինի պուլալըմ : Պու-
 քէլամարա գարշըլըգ մէգքիւր եաղըխանէնին էօնիւնտէ
 օթուրան պիր էյամ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա գալպի զայէթ-
 լէ էնտիշէ վէ պիհուղուրի իչինտէ օլարագ ֆագաթ քեմա-
 լը բիայէթ ու նէղաքէթ իլէ շէյլէճէ ճէվապ վէրտի . է-
 ֆէնտիմ գուլունուղ պու զաղէթայը եաղմագ իչին շու եա-
 զըխանէնին պաշընա կէչոյիմտէ պիհն ու ֆիգըրիմ իսթիլա
 խտէն միւշահաղալարը քեամիլէն սանա թարիֆ խտէպիլմէմ

հէման միմքինսիւ խտ տէ . շու գատարընը պէյան խտէյիմ
քի մատամքի շիմոի աորը միւնէ վվէրէտէ եաշամագ տայըզ
վէ մատամքի պէնտէնիւ տաիի պու աորըտա տօղուպ պու
աորըտա թախսիլի իլմ ու ֆիւնտուն իթմիշիմ . պու աորըն
վէ պիզղաթ քէնտնմին թապիի տույլու վէ էֆքեարընա
գարըզ օլարագ գալէմ օյնաթմագ պանա փէք կիւճ կէլիօր
պուռնտանտա մատա հատէ պուլունտուղում մէմուրիւե
թին իզթիզաորնճա քէնտիմէ զօր էաիպ գալէմիմի ամիլլէ
րիմին էֆքեարընա ույտուրայլմ . ֆազաթ կինէ պու ճիւմ
լէ պու գատար զիմմէթի դամիլլէմին շահատէթինէ գարըզ
պիր հարէքէթ իլէ տաիի ապա պիր լութֆ ու միւքեաֆա
թա նայիլ օլմայաճաղըմըզ շէմն կիպի աշիքեար տըր . շուն
քի շիմոիքի վագըթտա տիւնիտա նատանլըզ տիւմանը
իլմ կիւնէշինին էօնիւնտէն էրիիպ մահֆ օլմագ տա տըր .
պէն իսէ պու սըճագ կիւնէշէ գարըզ էլան նատանլըզ տիւ
մանընը պագի սագլամայա մէճպուր պուլունմագ տայլմ .
կէչտի օ վագըթլար քի պիր թաղըմ ու թալըզլը սէօզլէր
տիւղմէ րաճիօնլար փէրտէոի ալթընտա եալան ու հիլէ
սիփէր իտէպիլլին . պիզիմ ալօզաթճա լիտանըմըզն ալթըն
տա մահֆուզ օլան էֆքեարը զաթիլ միզի . հէփ հէր քէո
իլմ տիւրպիւնիւ սայ յսինտէ փէք ալա կէօրիւպ ֆարգ ի
տէճէքլէր տիր . վէ պու ճիհէթլէ շունճա զահմէթիմիլին
ասլա պիր սէմէքէսինէ նայիլ օլմատըգտան մատա աորը
մինէվիլէրինին ճէրհ ու իթիհզաորնը տաիի իւզէրիմէ տա
վէթ իտէճէյիմ . իշթէ պու միւլհաղալար տըր էֆէնտիմ
պէնտէնիլի տիւշիւնտիւրէն : Վէզքիւրիւն պու քէլամլա
ընա գարըզլըզ օ պիրի ճէվապ վէրիպ տէտի . սէն տիմէք
քի պիզիմ պու զաղէթայը իհտաա իթաիիմիզաէքի նիլէթ
ու մագսէտիմիլլէն խապէրտար տէյիլլին . պիլ էհլը միւ
նէվիլէր թագըմլարընա պու հապլարը արթըզ եութտուրա
մայաճաղըմըզ պիլ տաիի փէք ալա պիլիլիլ , վէ օ միսիւ
լուլէրի պիզէ ճէլպ իթմէք տէյիլ . հաթթա ֆիզըլլէրինէ
ճուզի շիւփհէ պըրապմագ իշին պիլէ պէյլէ գըրգ էլի
զաղէթա օլա ալա քիֆայէթ իթմէյիպ պէյհուտէ օլաճա
ղը տաիի րանա մալիւմիմիլ տիր , ֆագաթ սիլ էյ տիրա
յէթլու միւլէլլէֆ , քէնտի թագըրիլինիլ իւզրէ թահսիլ իթ
միշ օլտուղունուղ շունճա իլմ ու ֆիւնտունտա սայէսինտէ

չուրայը պուլապիլմէլի խոնիզ քի պիզիմ պէ օյլէ պիր զագէ-
 թա նէշրինէ գարար վիրտիլմիզին սէպէպի օ պիզիմ տայա-
 նըպ տուրտուղումուզ նատան թագըմլարընըն պագի գաւ-
 մաոր իչին տիր : Պու մուալիճէյի պիզէ թէճըրուպէ էօյրէթ-
 մէտի մի : Նիէր ճէմիաթըմըզ՝ պունտան օն պէշ երկիրմի
 սէնէ էվգէլքի նատան հալինտէ դալմըշ օլայըտը . շիմտի իշ
 պուրալարը պուլամայաճագմըրտը . պագ քի պիզիմ նատան-
 լըղը պագի սագլամագ իչին շունճա տիգգաթ ու տէվամը-
 գա րաղմէն կինէ պիր թագըմլարընըն գաֆալարը օյանտը .
 վէ պու կիւնքի կիւն մի նէվվէրլէք նատանլըղա քեամիլէն
 զալէպէ խտէմէտի իսէ տէ , տօղրուտուտու սէօյլէմէլի իսէ
 փէք պէօյիւք պիր ֆիւթուհաթ իթտի , քի տիւշմէնլէրիմի-
 գին լիսանընտա « Սիբէրան Ժալ ֆիւթուհաթ » տինմէքլէ մէշ
 հուր օլտա սէղա տըր : Պու ֆիւթուհաթ սայէսինտէ ճէ-
 միյաթըմըզըն պիր նըսֆը այրը գըմմա թագսիմ օլտու , պիր
 նըսֆը տէրիմ . « վագիտէ պիզիմ թարաֆտարլարըմը էլսն
 տայըտա չօգ իսէլէր տէ , տօղրույու սէօյլէմէլի իսէ օնլա-
 բէն պիր քիշիսի պիզիմ թարաֆըն եիւզ քիշիսինէ պէտէլ
 տիր , նիշին քիպիզիմիլէր սատէճէ օլուք , չօճուգ , իլիթի-
 յար գարը վէ էրքէք , վարգադեա վէ մարապետ , վէ սա-
 յիր սօն թէրէճէ նատան թագըմլարընտան իպարէթ տիր .
 օնլարըն իսէ քեաֆֆէտի ազ չօգ միւնէվվէր , վէ ազլ ու
 ֆիգրինէ վէ իրատէի ճիւզիսէսինէ սահիպ քիսէլէր տիր .
 աննատըն շիմտի մատտէնին ապընը , տէ տէ գալէմինի եիւ-
 թիւթմէյէ պագ , պունլար պօշ թէֆէքքիւրլէր տիր , էվ-
 վէթ հագգըն վար տըր , պու գատար իլմ մէշալէլէրի ա-
 րասընտա գարանլըղը պագի սագլամայա ճահտ իթմէք ,
 քեաֆֆէի գալէմ սահիպլարինին հագլը իսթիհլասընը իւ-
 զէրինէ տալէթ իթմէք տիր . ֆագաթ պու իսթիհլայա
 ուղրամամուգ իչին էլիմիզտէ գալան վէ պաշլըճա տայանըպ
 տուրտուղումուզ նատան թագըմլարընը տա էլտէն գաշը-
 մալլմը : Նիէնտիմ տէյու ճէվապ վէրտի միւնլիֆ . մաղուր
 պուլուրուն . սիզին պու զագէթայը իհտաա իթալինիզտէ
 քի ֆիգր ու մագսէտինիզի ֆէհմ իտէմէյէճէք գատար նա-
 տան տէյիլ իմ . չուն կիւնէչին ըլըղընտան զիյատէ աշիքեար
 տըր քի զագէթա տիմէք պիր աաամըն հագգըր տալադընըն
 շահիտի տիմէք տիր , խասմիմիլ թարաֆընըն տալադընա

քեաֆֆէի զազէթալարն վէ հաթաա էճնէպի զազէթալա-
րննն պիլէ շահատէթ իթմէսի վէ պիղիմ տաւամբդա հիշ
պիր շահիա պուլու նմամար՝ պիղիմ տաւամբդն չիւրիւք
օլտուղունա պու տախի փէք պիւլիւք պիր իսպաթ օլարագ
իհթիմալ տըր շու եէտը թասարուֆուհաւդտա գալան նա-
տան թագըմլարը պագըպ կէօրիւպ քի քէնտիլէրինտէն թա-
րաֆա սեօյլէր հիշ պիր զազէթա օլմատըղը էճիլտէն գալպ-
լէրինէ պու եիւզտէն պիր շիւփհէ կիրմէսին իչին էլլէրին
տէ պիր սիւփիւրկէ չէօփիւ գատար օլտուն սիլահ պուլուն
տուն իչին պէօյլէ պիր զազէթա նէշրի զայէթլէ էհէմմիլէթ
տէն խաի . վէ նատան ու սոֆտէրունլար իչին քիւլլիէն
ֆաիտէտէն աքի օլմայաճաղը տախի պէտիհի տիր . ֆագաթ
պէնիմ զաթընդա իֆատէ իթաիլիմ մատտէ պու տէլիլ տիր .
պիրտոգ տահա աչըդ սեօյլէյլիմ . զազէթա տէնիլէն շէյ՝ է-
հալինին հագգլը տաւամբնը պիլմէյէնլէրէ էօյրէտէն պիր
խօճա տըր . վէ ալէստէվիլէ զազէթաճըղըն պօրճու վէ
մագսէտի՝ սալթ վուգուաթը ճիհանն հափատիլէրինի վէր-
մէք օլմայուպ՝ էհալիլի թէնվիր իթմէք տիր . պու խէ շիմ
տիքի ապը միւնէվիլէրէնին ինսանլըգա պիր պէրիւզաբը
տըր . պունուպ, մուղայիրի պէնիմ մէմուրիլէթիմ իգթիպա-
սընճա տէ վամ իտէճէյիմ շէյ հալի իլէ էհալիլէ պիլտիլինի
տախի ունութտուրմայա չալըշմագ օլաճագ տըր . պու խտ
էսիլի գապալըգ վագըթըրընն իշի տիր . ֆագաթ մատամ
քի նատըլ պարատէ տէտիմ պէնիմ գաֆամ պու էսիլի գա-
ֆալարտան օլմայուպ պու ասըրտա ճէսէտիմ իլէ պէրապէր
տիւննայը կէօրմիւլ տիր . վէ նատըլ քի սիղին էֆքէարը
նըգ էսիլի խտ էօյլէտէ օ էֆքէարընըղ պէյան իտէճէք օլան
միւլէլլիֆին տախի գաֆաար էսիլի օլմագ լաղըմ կէլիր . օ-
նուն իչին գուլունուղ պու մէմուրիլէթի տէրէօհտէ իտէ-
մէյէճէյիմ իալիսանէ իֆատէ իտիպ՝ իթիֆամը գապուլ
իթմէնիլի րէճա իտէրիմ տէաիքաէ օ պիրի պիր էյամ տէ-
րին վէ մէյյուլ թէֆէքքիւրլէրէ տալտը . վէ էլլինի աննը-
նա գօյուպ ան իտէրէք օտաննն իչինտէ իքի թաբաֆա վօլ-
թա վուրմայա պաշլատը . վէ մատամքի պգնիմ էօնիւմտէն
եուվարըսնան պաշ օտաննն տիվարընն քէօշէսինէ տայանըպ
տուրմուլ խաի . մէգքիւրիւն կէօլիւնէ վօլթա վուրտուղու-
եէրտէ օ պաշ իլիշտի . հէման պաշը իքի էլլէրի իլէ թուլ-

տուգւոյն կեօթիւքով միւս յիշէ « ալ իշխէ տանա զա-
յէթէ հսկի պիր պաշ տիրի՞. թագ չպունու գափանա ,
կեօրէյիմ սէնի , նաւըլ քի պու պաշ պիր էօրիւ . պաշը իտէ
էօյլէտէ սէն գալէմին իշէ տիննէյէնէրինէ էօրիւ հիշէթի
քէոպ իթտիր , եախօտ էօրիւ եէրինէ գօ տէտիքտէ՝ միւ-
էլիֆ էվէէլ քի պաշընը շափգա չըգարըր կիպի չըգարըպ
տանտալիէնին իւղէրինէ գօտու , վէ պու էօրիւ պաշընը պա-
շընա թագտըրը կիպի զագէթայը ետզմայա պաշլատու . ո օ ա-
րատա պէն ուլգուտան օյանմըշըմ :

Շու բիւյանն սիֆթահրնաա հէր նէ գատար գօրգո պ
թաճիզ օլտու միտի իտէ տէ , պէնի վէք պիւլիւք պիր մէ-
րագըմտան գուրթարմըշ օլտուզու իշին օյանաբդտան սօն-
րա թէշէքքիւր իթմէյէ պաշլատըմ : Չուն պէն « Աետաի
հագըգէթ ո նամ զագէթանն պահալարընը զայէթէ սօ-
վուգըւգըբընը , պիր պիրինէ սլյմպըրընը , վէ քեաֆֆէ-
սի հսկի վէ պաթըլ զիւիւմէրտէն իպարէթ օլտուզունու
վէ էհալիսի պունտան եէտի տէքիզ եիւզ սէնէ ագտէմքի
հիշէթինտէ զանն իտէրէք՝ էօրիւ եէրինէ գօյտուզունու
կէօրէրէք , վէ պէօյլէ պիր գափա իտէ շիմտիքի տէհրտէ
պուլունապիլէճէյինի ապա մէմուլ իթմէյէրէք հիշ պիր շէ-
յէ մանեա վիրմէյիպ՝ ապընա իրմէյի մէրագ իտէր իտիմ ,
պու բիւյանն իւղէրինէ շիւփհէմ հալ օլուպ աղնատըմ քի
մէկէր օ միւպահասալարը միւթալաա իտէն գափա ծեռն
շիմտիքի տէհրտէ իլմ ու ֆիւնուն թախտիլ իթմիշ օլան ա-
պըլ քէնտի գափատը օլմայուպ՝ սէքիզ եիւզ սէնէլիք մէզար-
տան չըշմա պիր էօրիւ գափատը իմիշ , մէրագըմ տէֆ օ-
լուպ՝ գալպիմ րահաթ օլտու , մէզքիւր իտուտուտ պէնիմ
կիպի մէրագ իտէիլէրին տախի մէրագը տէֆ օլտուն իշին
պու բիւյամը սիզլէրէ տէ նագլ իթաիմ :

Պունուն իլէ պիրլիքտէ շու գարտաշար մապէյնինտէ
պունճա էտալէթ ու դիլ ու գալէ սէպէպ օլան նատանըգ
թօհումունու պագի սագլամայա տաիր օլան պահալարընը
տախի միւսաստէմ օլտուգճապ՝ միլլէթ վէ գարտաշար մու-
հապէթի իշին ճէրհ իթմէյէ տէվամ իտէճէյիմ . չուն կիւ-
նէշին ըշըղընտան զիեատէ աշիքեար սըր քի պու նատանըք
պիզիմ գարտաշարըմըղն պագըլարընտա գալտըգճա էֆ-
քեարըար իքիլէ թագսիմ օլունուպ՝ միլլէթին գիլ ու գալ

տէն վէ պէյհուտէ էտալէթտէն էպատէի ոէր իտէպիլէճէյի
էօդ տուր :

Ե խմտի սիպէրէ աճիղանէ պիր իթթարըմ վար տըր էյ
տէվիլիւլիւ հէմէհրիլէրիմ : սիգ պէհիմ & Ատաի նահագ և
նամ թէհլիֆիմի զպիպա իսմինէ պագարուգ՝ սահիհ օլարագ
քէնտիսի տէ նահագդ աըր գըլտըլա մէսմուաթըմա նա
զարէն պագըլարընըգ ինտինտէ գապուլիլէթ պուլմամըլ տըր
հաթտա պիր թագըմ նապէճա լաքըրտըլտարա տախի պու
լունմուլ վէ պուլունմագ տա իփիլիսիլ : Պէն սիլին պու
թահգիրլինիլէ , վէ իհլիմալ տըր պունտան պէյլէ օլաճագ
թահգիրլէրլինիլէ գաթան կիւճէնմէմ , չունքի օլիլիլիմ սէ
պէպլինի . սէպէպի պիրլինճի մուհապէթսիլիլէ , իքինճի նա
տանըգ տըր : Պու սէյլէտիքլէրիմի իլգահ իաէյիմ : Պիր
պէյլիւք գարտուլ տահա հէնուգ պքագ տա տուրապիլիլ սէ
նիտէ տիլէ չըգան իքի եաշըմտա պիր գարտաշընըն ազգընա
չարփար իտէ , նէտէն իլէրի կէլիլ . մուհապէթսիլիլէտէն
տէյիլ մի : Պէնտէ էտնա հալիմ իլէ սիլին պիր գարտաշընը
ղըմ , քի տահա կիւճպէլա Եյագ իւթթիլնտէ տուրապիլիլ
յօր տուրամայօր մէրթէպէտէ եէնիլէ գալէմ մէյտանընա
չըգայօրուլմ զանն իտէրիմ ախէրլէրի ֆէնա սէյլէսէլէր սիգ
թէոահուլ իթմէլիսիլիլ , հէմէհրիլիլ վէ գարտաշընը
պէն պէյլէ պիլիլիմ . վէ պէն պիր աիկէրլինէ պէյլէ եա
փարըմ . օնուլն իչին տիկէրլինտէն տախի պէյլէ ումարըմ
Տահա սիլին իչինիլգտէն Սթամպօլուն պունճա ալիմ վէ
գալէմ սահիլիլէրլինին իչինտէ հասէպիւլ իսքեան կէօրիւն
մէյէ ճէստրէթ իտէն զանն իտէրիմ եագընպարտա իլք պու
աճիլ օլտու , էկէր պէն շու եօլտա իլէրի կիտիլ ճուգի քէու
պը շէրէֆ իտէճէք օլուր իսէմ՝ շէրէֆի ումուլմէն վաթա
նըմըղա տըր : Տիլէճէքսիլիլ քի թուլթուլուն եօլա պիր
տէյէճէյիմիլ էօդ ֆագաթ գիւհմիւն եաղնըլ տըր . ալֆընը
տիլէյէրէք սէյլէրիմ քի սիլին փէք չօգլարընը պունճա սէ
նէլէրտէն պէրու պէյն էլ միլլէթ ճէրիան իտէն միւնաղաա
նըն աաըլ տօլրու սէպէպի նէ օլտուլունտան խապէրտար
տէյիլիլիլ . պու պէյլէ օլարագ պէնիմ գիւհմիւլմիւն տօգ
րու եախօտ էյրի օլտուլունու նիճէ ֆարգ իտէպիլիլիլիլիլ
իլթէ պու տախի թահգիրլինիլին իքինճի սէպէպի տիր :
Ալլ պանա պու պասպտէ ֆէնա սէյլէմէտիքտէն մասպա

հաթտա տեսմիկը օլուպ մուափենէթ առխի իթմէ բեպինէզ ,
 չուն պենսիզ պանա ֆենա սէջլէյէնէրին պիզգաթ խայրը
 վէ շերիֆի իշին եօրուլըթում : Պիլիմիսինիզ պիզ լինգա
 բնիւրին պու պապոն նառանըլընին 'սէպէպինէ նէ գա
 տար Տտամպօլտաքի միլլէթաաշարըմըլըն նազարընաւն
 տիւշտիւք . հիմայէթլէրինտէն մահրում օլաուգ , վէ ան
 լէրին ինտինսէ տտէթա հայվան մէտապէսինտէ թութուլ
 տուգ , պէն քի շիմտի վաթան մուհապէթինտէն թահրիզ
 օլունարազ օթուգ սէնէտէն պէրու անըրմըզա պապըրըշ օ
 լան պու լէքէյի գուտրէթիմէ կէօրէ ճուզի սիլմէյէ ճահա
 իտէյօր իսէմ ֆէնա մը իտէյօրում , մէկէր վաթան մուհա
 պէթի ֆէնա պիր շէյ մի տիր : Պանա ֆէնա սէջլէ մէլի տէ
 յիւրինիզ . չունքի մօգսէտիմ անճազ վէ անճազ էվիմիզ օ
 լան միլլէթիմիկին խայրը տըր : Տէյէճէքսինիլքի սէն կիպի
 պիր աճիզին միլլէթէ 'նէ' խայրը օլապիլիք . սէնին առըն մը
 օլուր , Պու սէօզիւնիւզէ գարշըլըզ , սիզէ միւճէտտէտէն
 պիր էվ եափըլմազ իշին թէմէլ աթըլմըշ օլան պիր պինսըր
 կէօսթէրիւրիմ . պու պինատա գալֆա բէսիմ չըզար , եազը
 ճը թէֆթէր թութար , տիւրկէր տիրէք տիրէր , ֆագաթ
 էօթէ եանտա կէօրիւյօրմուսուսուգ պիրիսիտէ պազընտա
 պիր փըրփըթ տիպիք՝ սըրթընտա պիր քիւֆէ իսկէլէտէն
 եօգարը չամուր կէօթիւրիւյօր , չու սինանըն գալֆաորըն
 բիւթպէսինէ պադարազ չու չամուր թաշըանըն բիւթպէ
 սի 'նէ' դատար պայաղը տըր , ֆագաթ կէլ պազ քի օ պինա
 էափըլըպ էվ օլմասը իշին էջլէ պիր չամուր թաշըան տա
 խի լազըմ տըր : Իշթէ չու միլլէթ էվինէ չամուր թաշըան
 տա պէն իմ . քի հէր 'նէ' գատար քէնտիմ աճիզ վէ փայէմ
 ալչազ իսէ տէ , պէնիմ առխի պանա կէօրէ պիր խըզմէ
 թիմ օլապիլիք : Սանիէն պու էֆքեարտա պուլունտուզու
 մու պիր մէնաֆիի մախսուսէմ իթիգատընա տախի դա
 հիպ օլմայասընըզ , հէր պիր մէնֆաաթ ումիտինտէն արի
 էֆքեարը թապիիմ տիր . չուն հիսսի թապիիմ իզ թիզատըն
 ճա չու խէյալաթ տիւնեապընըն 'նէ' մալ ու միլք , 'նէ' պիր
 տիկէր շան ու շէրէֆինտէ ֆարզիւմ եօգ սուր , վէ թէվա
 բիլի ճիհանէ նազար իթտիլիմտէ աճիզանէ թալիպէսի պու
 լունտուզում քեաֆֆէի հէմէֆքեարըլարմը տախի ֆագըր
 հալ իւզըն իմարըր էօմը խլէմիշէր պուլուրում : Պիլիմ ի

չին պիւրիճիք միւրաւ լէ տէվէթ՝ լէ շան ու շէրէֆ էլիւ
միգտէն կէլէն խլիխի ինսան գարտաշրմըղա իթմէք տիր : Պու
գատար պիր պէյանը էֆբեարը աճիղանէ մտէն ոսնրա սահիհ
օլարագ պու տուլղուտա պու էֆբեարտա օլան պիր քիմէ
հադգընտա նէ՞ սէջլէմէլի իսէ օնու սէջլէյին :

վ. • ԹԻԼԻՍԻԱՆ

ՖԻՅ 40 Փարա

